



KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 6.11.2007
KOM(2007) 678 v konečnom znení

SPRÁVA KOMISIE

VÝROČNÁ SPRÁVA O KOHÉZNOM FONDE (2006)

OBSAH

VÝROČNÁ SPRÁVA O KOHÉZNOM FONDE (2006).....	3
1. Plnenie rozpočtu.....	3
2. Hospodárske prostredie a podmienenosť	9
3. Koordinácia s dopravnou politikou a politikou životného prostredia.....	10
3.1. Doprava	10
3.2. Životné prostredie	11
4. Kontroly	11
5. Nezrovnalosti a pozastavenie pomoci.....	12
6. Hodnotenie	13
7. Nový regulačný rámec na obdobie rokov 2007 - 2013	14
8. Informácie a publicita	15

VÝROČNÁ SPRÁVA O KOHÉZNOM FONDĚ (2006)

Táto správa sa predkladá v súlade s článkom 14.1 nariadenia (ES) č. 1164/1994, ktorým sa zriaďuje Kohézny fond. Zaoberá sa činnosťami Kohézneho fondu v roku 2006.

1. PLNENIE ROZPOČTU

Finančné prostriedky Kohézneho fondu, ktoré boli k dispozícii pre záväzky v roku 2006, predstavovali 6 032 082 110 EUR (v súčasných cenách) určených 13 členským štátom prijímajúcim pomoc z Kohézneho fondu. Táto suma zahŕňa úvery technickej pomoci (8 100 000 EUR). Malo by sa vziať do úvahy, že Írsko v dôsledku hospodárskeho rastu už nie je oprávnené čerpať pomoc z Kohézneho fondu s účinnosťou od 1. januára 2004. Rumunsko a Bulharsko pristúpili k Európskej únii od 1. januára 2007, a preto sú odvtedy oprávnené čerpať pomoc z Kohézneho fondu (táto správa za rok 2006 sa však Rumunskom a Bulharskom nezaobrá).

Viazané rozpočtové prostriedky sa úplne využili a do roku 2007 sa žiadne prostriedky nepreniesli.

Tabuľka 1. Realizácia záväzkov v roku 2006 (v eurách)

Viazané rozpočtové prostriedky	Počiatočné	Pohyby	Konečné zdroje	Výnos	Zrušené	Prenos do roku 2007
Rozpočet na rok 2006	6 032 082 110	-	6 032 082 110	6 032 082 110	-	-
Rozpočtové prostriedky prenesené z roku 2005	-	-	-	-	-	-
Znovu sprístupnené rozpočtové prostriedky	-	-	-	-	-	-
Splatenie	-	-	-	-	-	-
SPOLU	6 032 082 110	-	6 032 082 110	6 032 082 110	-	-

Tabuľka 2. Realizácia platieb v roku 2006 (v eurách)

Platobné rozpočtové prostriedky	Počiatočné	Pohyby	Konečné zdroje	Výnos	Zrušené	Prenos do roku 2007
Rozpočet na rok 2006	3 515 408 175	- 500 000 000	3 020 358 175	3 015 989 461	4 368 713	-
Rozpočtové prostriedky prenesené z roku 2005	-	-	-	-	-	-
Znovu sprístupnené rozpočtové	60 776	-	-	-	-	60 776

prostriedky						
Splatenie	-	-	-	-	-	-
SPOLU	3 515 468 951	-500 000 000	3 020 358 175	3 015 989 461	4 368 713	60 776

Intenzita realizácie platieb v prvých deviatich mesiacoch roka pokračovala priaznivo v tom zmysle, že do konca septembra 2006 dosiahli úroveň porovnateľnú s koncom novembra 2005. Zvyšné rozpočtové prostriedky sa však nemohli realizovať spotrebnou dôkladnou kontrolou, pokiaľ ide o riadne finančné hospodárenie, a uskutočnil sa prevod platobných rozpočtových prostriedkov z Kohézneho fondu do EFRR v celkovej sume 500 miliónov EUR (ako súčasť celkového prevodu v rámci ostatných štrukturálnych fondov). Tento prevod znamenal, že približne 99,8 % platobných rozpočtových prostriedkov sa realizovalo v roku 2006. Čerpanie rozpočtových prostriedkov podľa jednotlivých štátov sa uvádza v tabuľkách 3, 4 a 5.

Realizácia rozpočtových prostriedkov členskými štátmi v roku 2006:

Tabuľka 3. Viazané rozpočtové prostriedky v roku 2006 (v eurách) – vrátane technickej pomoci

Členský štát	Životné prostredie		Doprava		Technická pomoc	SPOLU	
	Suma	%	Suma	%	Suma	Suma	% ČŠ spolu
Španielsko	1 045 081 820	57,6 %	769 323 551	42,4 %	315 453	1 814 720 824	30,0 %
Grécko	191 616 437	38,8 %	298 556 462	60,4 %	4 026 467	494 199 366	8,4 %
Portugalsko	273 923 751	55,4 %	218 291 973	44,2 %	1 983 642	494 199 366	8,2 %
Cyprus	15 599 762	75,5 %	5 058 456	24,5 %	-	20 658 218	0,3 %
Česká republika	169 425 877	46,6 %	192 728 948	53,0 %	1 343 504	363 498 329	6,0 %
Estónsko	51 641 255	45,3 %	59 936 657	52,5 %	2 505 460	114 083 372	1,9 %
Maďarsko	210 331 313	49,3 %	209 390 382	49,1 %	6 910 457	426 632 152	7,1 %
Lotyšsko	84 648 355	50,3 %	75 472 277	44,9 %	8 112 593	168 233 225	2,8 %
Litva	121 403 548	53,7 %	99 888 363	44,2 %	4 807 152	226 099 063	3,7 %
Malta	4 305 250	51,0 %	4 075 480	48,3 %	65 171	8 445 901	0,1 %
Poľsko	751 359 517	46,9 %	828 944 996	51,7 %	21 905 810	1 602 210 323	26,5 %
Slovensko	79 712 721	36,4 %	138 255 724	63,2 %	826 055	218 794 500	3,6 %
Slovinsko	27 925 173	38,6 %	44 270 658	61,2 %	165 000	72 360 831	1,2 %
SPOLU	3 026 974 779	50,1 %	2 944 193 927	48,9 %	52 966 764	6 024 135 470	100 %
Administratívna a technická pomoc	-	-	-	-	4 218 779	4 218 779	-

Tabuľka 4. Výdavkové rozpočtové prostriedky v roku 2006 (v eurách) – vrátane technickej pomoci

V prípade nových členských štátov sa údaje týkajú iba platieb na projekty, ktoré boli prijaté v rámci Kohézneho fondu od 1. mája 2004 (t. j. bez zohľadnenia predvstupovej pomoci projektom ISPA). V tabuľke č. 5 sa uvádzajú platby uskutočnené v roku 2006 vo vzťahu k projektom ISPA, ktoré boli prijaté pred pristúpením.

Členský štát	Životné prostredie		Doprava		Technická pomoc	SPOLU	
	Suma	%	Suma	%	Suma	Suma	% ČŠ spolu
Španielsko	558 740 071	43,6 %	723 413 784	56,4 %	819 183	1 282 973 038	47,0 %
Grécko	194 069 922	40,2 %	289 132 091	59,8 %	-	483 202 013	17,7 %
Írsko	27 991 936	70,8 %	11 521 393	29,2 %	-	39 513 329	1,4 %
Portugalsko	148 750 484	73,1 %	53 874 121	26,5 %	899 853	203 524 458	7,5 %
Cyprus	-	0,0 %	6 001 512	100,0 %	-	6 001 512	0,2 %
Česká republika	32 982 124	26,2 %	92 544 105	73,6 %	278 460	125 804 689	4,6 %
Estónsko	6 769 474	17,0 %	32 972 870	82,9 %	23 322	39 765 666	1,5 %
Maďarsko	82 157 579	70,9 %	33 767 249	29,1 %	-	115 924 828	4,2 %
Lotyšsko	14 060 182	23,4 %	42 930 570	71,5 %	3 075 450	60 066 202	2,2 %
Litva	17 587 842	36,0 %	31 243 260	64,0 %	-	48 831 102	1,8 %
Malta	-	0,0 %	2 591 637	100,0 %	-	2 591 637	0,1 %
Poľsko	15 601 766	6,1 %	239 697 120	93,7 %	589 292	255 888 178	9,4 %
Slovensko	18 811 566	58,7 %	13 218 768	41,3 %	-	32 030 334	1,2 %
Slovinsko	7 502 018	24,1 %	23 651 860	75,9 %	-	31 153 878	1,1 %
Neurčené	-	0,0 %	-	0,0 %	965 686	965 686	0,0 %
SPOLU	1 125 024 964	41,2 %	1 596 560 340	58,5 %	6 651 246	2 728 236 550	100 %
Administratívna technická pomoc	-	-	-	-	1 625 128	1 625 128	-

Tabuľka 5. Nové členské štáty – platby týkajúce sa bývalých projektov ISPA realizované v roku 2006

Členský štát	Životné prostredie		Doprava		Technická pomoc	SPOLU	
	Suma	%	Suma	%	Suma	Suma	% ČŠ spolu
Česká republika	48 347 040	35,8 %	86 126 672	63,8 %	448 521	134 922 233	19,8 %
Estónsko	17 872 983	55,6 %	13 213 810	41,1 %	1 036 078	32 122 871	4,7 %
Maďarsko	42 045 203	54,0 %	34 943 145	44,9 %	856 649	77 844 997	11,4 %
Lotyšsko	12 195 774	24,8 %	33 083 549	67,3 %	3 890 083	49 169 406	7,2 %
Litva	21 227 151	55,0 %	15 421 582	39,9 %	1 955 102	38 603 835	5,7 %
Poľsko	136 381 574	51,4 %	126 946 209	47,9 %	1 872 421	265 200 204	38,9 %
Slovensko	33 197 820	43,6 %	40 809 790	53,6 %	2 120 189	76 127 799	11,2 %
Slovinsko	5 176 729	73,4 %	1 875 000	26,6 %	0	7 051 729	1,0 %
SPOLU	316 444 274	46,5 %	352 419 757	51,7 %	12 179 043	681 043 074	100 %

V tejto tabuľke sa uvádza celkové plnenie za obdobie rokov 2000 - 2006 v každej krajine (vrátane technickej pomoci):

Tabuľka 6. Realizácia záväzkov v rokoch 2000 - 2006 členskými štátmi (v eurách) – vrátane technickej pomoci

Členský štát	Príspevok na obdobie rokov 2000 - 2006	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	SPOLU
Španielsko	12 067 110 566	1 601 305 968	1 676 893 850	1 973 389 704	1 543 094 747	1 702 761 789	1 806 465 241	1 814 720 824	12 118 632 123
Grécko	3 307 420 974	435 532 521	467 400 382	335 157 938	529 459 151	535 843 689	438 083 755	494 199 366	3 235 676 802
Írsko	584 614 000	169 624 664	115 000 000	182 661 340	117 322 580				584 608 584
Portugalsko	3 308 065 713	450 770 587	455 699 130	296 780 734	648 181 282	479 843 079	491 649 967	494 199 366	3 317 124 145
EÚ 4	19 267 211 253	2 657 233 740	2 714 993 362	2 787 989 716	2 838 057 760	2 718 448 557	2 736 198 963	2 803 119 556	19 256 041 654
Cyprus	54 065 989					18 257 000	15 099 477	20 658 218	54 014 695
Česká republika	937 882 036					316 898 031	256 811 441	363 498 329	937 207 801
Estónsko	308 576 628					105 696 235	89 794 099	114 083 372	309 573 706
Maďarsko	1 115 106 832					376 433 000	310 982 360	426 632 152	1 114 047 512
Lotyšsko	518 407 608					189 965 775	157 667 664	168 233 225	515 866 664
Litva	609 432 251					209 572 000	173 199 790	226 099 063	608 870 853
Malta	21 938 260					7 418 000	6 102 388	8 445 901	21 966 289
Poľsko	4 186 767 157					1 414 638 404	1 166 908 584	1 602 210 323	4 183 757 311
Slovensko	571 744 353					192 974 000	159 432 592	218 794 500	571 201 092
Slovinsko	188 021 130					64 946 467	51 835 729	72 360 831	189 143 027
EÚ 10	8 511 942 244					2 896 798 912	2 387 834 124	3 221 015 914	8 505 648 950
SPOLU	27 779 153 497	2 657 233 740	2 714 993 362	2 787 989 716	2 838 057 760	5 615 247 469	5 124 033 087	6 024 135 470	27 761 690 604

Prehľad za obdobie rokov 2000 - 2006 (vrátane RAL)

Nevyrovnané záväzky pripadajúce na obdobie rokov 2000 - 2006 predstavovali na konci roku 2006 sumu 15 682 miliónov EUR (13 206 miliónov EUR v prípade KF a 2 476 miliónov EUR v prípade bývalých projektov ISPA). Toto pomerne veľké množstvo nevyrovnaných záväzkov zodpovedá približne trojročnému obdobiu viazanosti, čo možno okrem iného vysvetliť obdobím nevyhnutným na realizáciu projektov infraštruktúry, ktoré sú často zložité a rozsiahle, a v menšej miere skutočnosťou, že pravidlo automatického zrušenia viazanosti zdrojov („pravidlo N + 2“) ktoré sa uplatňuje na štrukturálne fondy, sa na Kohézny fond neuplatňuje.

Tabuľka 7.1. Sumy prijaté Kohéznym fondom v období rokov 2000 - 2006 (vrátane RAL)¹

Štát	Čisté záväzky	Splatené	RAL
Grécko	2 815 806 760	1 236 273 691	1 579 533 069
Írsko	575 411 134	517 830 136	57 580 998
Portugalsko	3 128 862 926	1 467 756 462	1 661 106 465
Španielsko	11 773 161 809	7 383 381 713	4 389 780 096
EÚ-4 SPOLU	18 293 242 629	10 605 242 001	7 688 000 628
Cyprus	54 014 695	11 059 968	42 954 727
Česká republika	748 976 735	141 131 405	607 845 330
Estónsko	242 449 651	39 765 666	202 683 985
Maďarsko	812 924 360	185 512 701	627 411 659
Lotyšsko	376 863 199	79 841 253	297 021 946
Litva	517 642 688	97 697 349	419 945 339
Malta	21 966 289	2 591 637	19 374 652
Poľsko	3 191 270 327	255 730 261	2 935 540 066
Slovensko	264 254 882	32 030 334	232 224 548
Slovinsko	172 654 702	39 651 472	133 003 230
SPOLU EÚ-10	6 403 017 528	885 012 045	5 518 005 483
SPOLU	24 696 260 157	11 490 254 046	13 206 006 111

¹ Záväzok je nižší ako príspevok (pozri tabuľku 6) v dôsledku zrušenia viazanosti zdrojov, pokiaľ ide o nevyužitú sumu a ukončenie.

Tabuľka 7.2. Sumy prijaté na bývalé projekty ISPA v období rokov 2000 - 2006 (vrátane RAL)

Štát	Čisté záväzky	Splatené	RAL
Česká republika	479 117 990	351 044 435	128 073 555
Estónsko	185 251 384	121 573 113	63 678 271
Maďarsko	669 677 980	307 713 993	361 963 987
Lotyšsko	333 856 759	183 662 936	150 193 823
Litva	307 765 169	161 019 456	146 745 712
Poľsko	2 444 163 012	1 093 425 990	1 349 686 751
Slovensko	501 995 906	263 375 354	238 620 552
Slovinsko	83 499 178	45 820 204	37 678 974
SPOLU	5 005 327 377	2 527 635 482	2 476 641 625

Realizácia rozpočtu za obdobie rokov 1993 - 1999

Zmeny uskutočnené v roku 2006 v rozpočtových prostriedkoch, ktoré sa majú vyrovnať za obdobie rokov 1993 - 1999 boli tieto:

Tabuľka 8. Zaplatenie záväzkov za obdobie rokov 1993 - 1999 v roku 2006 (v eurách)

Členský štát	Počiatočná suma, ktorá sa má zaplatiť	Vyradenie zo záväzkov	Platby	Konečná suma, ktorá sa má zaplatiť
Španielsko	204 299 149	17 163 676	99 864 092	87 271 381
Grécko	82 165 494	52 585 827	3 476 269	26 103 398
Írsko	29 637 545	19 003	17 387 263	12 231 279
Portugalsko	29 514 596	1 555 707	15 998 198	11 960 691
SPOLU	345 616 784	71 324 213	136 725 822	137 566 749

Záväzky Kohézneho fondu sa realizujú z diferencovaných rozpočtových prostriedkov. Inými slovami, po počiatočnom pridelení zdrojov nasledujú platby. Ak sa všetky projekty realizujú v súlade s rozhodnutiami, suma, ktorá sa má zaplatiť existuje „automaticky“ vzhľadom na časový interval medzi dátumom rozhodnutia a dátumom zaplatenia zostatku (zvyčajne 4 až 5 rokov).

S cieľom zvýšiť úroveň splácania minulých záväzkov aj naďalej pokračovala mimoriadna snaha o objasnenie nezaplatených rozpočtových prostriedkov týkajúcich sa činností, ktoré začali pred rokom 2000. Približne 40 % nezaplatených

rozpočtových prostriedkov na začiatku roka bolo vyplatených alebo bolo predmetom vyradenia zo záväzkov v roku 2006. Do konca roku 2006 došlo k poklesu nezaplatených rozpočtových prostriedkov na iba 2,7 % ročného rozpočtu Kohézneho fondu (v porovnaní s približne 50 % na konci roku 2002, 39 % na konci roku 2003, 15 % na konci roku 2004 a 6,7 % na konci roku 2005). Toto úsilie znížiť nezaplatené rozpočtové prostriedky pokračovalo až do roku 2007 v spolupráci s vnútroštátnymi orgánmi, ktoré sú zodpovedné za implementáciu projektov a súvisiace nároky na platby.

Podrobné údaje o projektoch prijatých v roku 2006 sú za každý členský štát uvedené v prílohe k tejto správe.

2. HOSPODÁRSKE PROSTREDIE A PODMIENENOSŤ

V nariadení Rady o Kohéznom fonde² sa stanovujú makroekonomické podmienky využívania fondu. Uvádza sa v ňom, že „nové projekty, alebo v prípade veľkých projektov, nové fázy projektu, sa nefinancujú z fondu v členskom štáte v prípade, že Rada kvalifikovanou väčšinou na základe odporúčania Komisie zistí, že členský štát neimplementoval [svoj program stability alebo konvergenzie] takým spôsobom, aby zabránil nadmernému deficitu“. Odráža to úlohu Kohézneho fondu ako nástroja podpory rozpočtu na vnútroštátnej úrovni, ktorý pomáha členským štátom zachovať si makroekonomickú stabilitu.

Štyroch členských štátov prijímajúcich pomoc z Kohézneho fondu (Cyprus, Maďarsko, Poľsko a Portugalsko) sa týkajú dodatočné opatrenia na nápravu nadmerného deficitu. V prípade žiadnej z týchto krajín sa neuvažovalo o opatreniach vyžadujúcich pozastavenie financovania z fondu.

V júni 2006 Rada rozhodla o zrušení postupu v prípade Cypru, pretože Cyprus uskutočnil nápravu nadmerného deficitu v roku 2005. V prípade Portugalska Komisia vydala oznámenie v júni 2006, v ktorom uviedla, že krajina je na ceste k náprave nadmerného deficitu.

Od začatia postupu súvisiaceho s nadmerným deficitom sa už pri dvoch príležitostiach konštatovalo, že Maďarsko na odporúčania Komisie nereagovalo účinnými opatreniami, po prvýkrát to bolo v januári 2005 a potom v novembri 2005. Ani pri jednej z týchto príležitostí však Komisia neodporúčala Rade pozastaviť financovanie z Kohézneho fondu. Vzhľadom na to, že Maďarsko nie je členom eurozóny, má osobitnú výnimku z uplatňovania ďalších opatrení na nápravu nadmerného deficitu. Z toho dôvodu by po predložení revidovanej aktualizácie programu konvergenzie na rok 2006 v septembri 2006 mohla Rada adresovať Maďarsku ďalšie odporúčania len na základe nového rozhodnutia v súlade s článkom 104 ods. 7³. Ak krajina nedodrží toto odporúčanie, uplatnia sa ustanovenia článku 104 ods. 8, ktoré zahŕňajú možnosť pozastaviť financovanie záväzkov Kohézneho fondu.

² Vychádza z článku 6 nariadenia Rady (ES) č. 1164/94, ako ho v kodifikovanej verzii predložila Komisia.

³ Zmluva o založení Európskeho spoločenstva, článok 104 o nadmerných deficitoch štátnych rozpočtov.

Rada vydala v novembri roku 2006 rozhodnutie v súlade s článkom 104 ods. 8 pre Poľsko, v ktorom sa konštatovalo, že opatrenia, ktoré Poľsko prijalo na nápravu jeho nadmerného deficitu v súlade s odporúčaniami Rady, sa ukázali ako nedostatočné. Toto rozhodnutie bolo vydané ešte na základe cieľov stanovených v aktualizácii programu konvergenzie z roku 2005 a vo finančnom oznámení z jari roku 2006. Podľa poslednej aktualizácie programu konvergenzie z roku 2006 však Poľsko napravi svoj nadmerný deficit do roku 2007, čiastočne preto, lebo spĺňa podmienky ustanovenia reformovaného Paktu rastu a stability, ktorý umožňuje odpočítanie časti nákladov na dôchodkovú reformu.

Ukazuje sa, že Grécko je na ceste k náprave svojho nadmerného deficitu: v súlade s rozhodnutím Rady podľa článku 104 ods. 9 z februára 2005 znížilo svoj deficit pod 3 % HDP v roku 2006. V troch nových členských štátoch, ktoré boli zaradené medzi štáty s nadmerným deficitom v roku 2004 – Česká republika, Malta a Slovensko –, nevyžadoval vývoj rozpočtu žiadne ďalšie kroky na nápravu nadmerného deficitu, pretože Komisia dospela v decembri roku 2004 k záveru, že všetky tieto krajiny na odporúčania Rady reagovali účinnými opatreniami. Zrušenie postupu na nápravu nadmerného deficitu sa však v prípade týchto krajín v roku 2006 neuskutočnilo. V súlade s odporúčaniami Rady uskutočnila Malta nápravu nadmerného deficitu do roku 2006. Slovensko zníži svoj deficit pod 3 % do roku 2007, zatiaľ čo Česká republika plánuje dosiahnuť tento cieľ do roku 2010.

V nariadení o Kohéznom fonde na obdobie rokov 2007 - 2013⁴ sa objasnilo niekoľko neistôt, ktoré súviseli s uplatňovaním podmienenosti Kohézneho fondu v minulosti. Predpokladá sa v ňom, že rozhodnutie v súlade s článkom 104 ods. 8 poskytne Komisii príležitosť navrhnúť pozastavenie podpory z Kohézneho fondu. Rada zasa môže rozhodnúť o úplnom alebo čiastočnom pozastavení záväzkov z fondu, s účinnosťou od 1. januára roku nasledujúceho po rozhodnutí o pozastavení. Ak Rada neskôr v súvislosti s EDP zistí, že členský štát prijal potrebné nápravné opatrenie, automaticky to má za následok rozhodnutie o zrušení pozastavenia záväzkov z Kohézneho fondu. Vytvorili sa pravidlá opätovného začlenenia pozastavených záväzkov do rozpočtu.

3. KOORDINÁCIA S DOPRAVNOU POLITIKOU A POLITIKOU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

3.1. Doprava

Sektor dopravy predstavoval v roku 2006 menej ako polovicu (49,2 %) celkových záväzkov Kohézneho fondu. Podobne ako v minulosti, Komisia požiadala členské štáty, aby uprednostňovali najmä projekty v oblasti železničnej dopravy. Projekty, ktoré členské štáty prijali v roku 2006, sú uvedené v prílohe.

V sektore dopravy sa pomoc Spoločenstva poskytuje koordinovaným spôsobom prostredníctvom rôznych nástrojov: Kohézny fond, ISPA, EFRR, programy transeurópskych dopravných sietí, pôžičky EIB. Finančná pomoc z týchto nástrojov je určená najmä na transeurópske dopravné siete (TEN-T).

⁴

Nariadenie Rady (ES) č. 1084/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa zriaďuje Kohézny fond a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1164/1994.

V súlade s článkom 3 nariadenia (ES) č. 1164/94 zmeneného a doplneného nariadením č. 1264/1999, sa z Kohézneho fondu môže poskytovať pomoc na projekty spoločného záujmu v oblasti dopravnej infraštruktúry, ktoré financujú členské štáty a ktoré boli identifikované v rámci Usmernení pre rozvoj TEN-T.

Usmernenia Spoločenstva v oblasti TEN-T boli ustanovené rozhodnutím č. 1692/96/ES v znení zmien a doplnení. V rozhodnutí sa stanovuje 30 prioritných projektov európskeho záujmu a členské štáty sa vyzývajú, aby uprednostňovali tieto projekty. V článku 19 písm. a) rozhodnutia č. 1692/96/ES sa stanovuje, že členské štáty by pri predkladaní svojich projektov v rámci Kohézneho fondu v súlade s článkom 10 nariadenia (ES) č. 1164/94 mali patrične uprednostňovať projekty vyhlásené za projekty európskeho záujmu.

3.2. Životné prostredie

Sektor životného prostredia predstavoval v roku 2006 len o niečo viac ako polovicu (50,8 %) celkových záväzkov Kohézneho fondu. Projekty podporované z Kohézneho fondu vo všeobecnosti prispievajú ku globálnym cieľom politiky životného prostredia v súvislosti s trvalo udržateľným rozvojom, najmä k dosiahnutiu prioritných oblastí Šiesteho akčného programu, hlavne pokiaľ ide o riadenie prírodných zdrojov, nakladanie s odpadom a v súvislosti s investíciami, ktorých snahou je obmedziť vplyvy klimatickej zmeny. S operáciami spolufinancovanými z Kohézneho fondu súvisí sedem tematických stratégií prijatých v rokoch 2005 a 2006 v oblasti ovzdušia, prírodných zdrojov, odpadu a recyklácie, mestského prostredia, pôdy, mora a pesticídov. Projekty, ktoré členské štáty prijali v roku 2006, sú uvedené v prílohe.

Kohézny fond pokračoval v priebehu roku 2006 v prispievaní k implementácii právnych predpisov v oblasti životného prostredia nielen prostredníctvom priameho financovania infraštruktúr, ale tiež zabezpečením stimulov podporujúcich uplatňovanie príslušných smerníc ako súčasti predpokladov na poskytnutie podpory. Ide hlavne o tematické zásahy s územným rozmerom ako ochrana prírody, nakladanie s odpadom a odpadovými vodami a hodnotenie vplyvu na životné prostredie (EIA).

V aktoch o pristúpení nových členských štátov sa vytýčili prechodné ciele, pokiaľ ide o investície do *acquis* v oblasti životného prostredia. Preto tieto štáty v súvislosti so svojimi výdavkami stanovili, že vodné hospodárstvo a nakladanie s odpadom sú dôležitými prioritami. Potreba investícií a infraštruktúry je vo väčšine prípadov naďalej veľmi dôležitá, pokiaľ ide o kľúčové smernice v oblastiach ako nakladanie s odpadom a vodou (najmä úprava mestských odpadových vôd), ale tiež v oblastiach kvality ovzdušia a snahe znížiť priemyselné znečistenie (Integrovaná prevencia a kontrola znečistenia). Podpora infraštruktúry v oblasti životného prostredia v rámci Kohézneho fondu je preto pre nové členské štáty dôležitá.

4. KONTROLY

Pokiaľ ide o štyri pôvodné členské štáty, ktoré boli príjemcami pomoci, celkovo sa uskutočnilo sedem misií zameraných na audit v Španielsku, Portugalsku a v Grécku s cieľom overiť implementáciu akčných plánov a vykonať následnú kontrolu projektov

KF, ktoré sa podrobili auditu v rokoch 2004 - 2005. Rok 2006 tiež zahŕňal overenie činnosti orgánov zodpovedných za vypracovanie vyhlásenia o ukončení pomoci v prípade projektov financovaných z Kohézneho fondu.

Okrem toho, na Generálnom riaditeľstve pre regionálnu politiku sa v roku 2006 zaviedli postupy v súvislosti s ukončovaním projektov financovaných z Kohézneho fondu, aby sa v procese ukončovania získali od riadiaceho orgánu a orgánu zodpovedného za vypracovanie vyhlásenia o ukončení pomoci primerané informácie a aby sa zabezpečila zákonnosť a správnosť konečných výdavkov, v opačnom prípade by sa uplatnili finančné nápravy.

V prípade nových členských štátov, ktoré pristúpili v roku 2004, sa auditorská činnosť vykonaná v roku 2006 zameriavala hlavne na následné audity s cieľom overiť účinnú implementáciu odporúčaní vyplývajúcich zo systémových auditov, ktoré sa uskutočnili v roku 2005 a ďalších auditov zameraných na kontrolu výdavkov projektu. Osobitný dôraz sa tiež kládol na prácu vnútroštátnych auditorských orgánov vrátane overovania kvality systémových auditov, kontrol vzorky a iných otázok v súvislosti s prácou spojenou s vypracovaním osvedčenia o audite. Celkovo sa uskutočnilo trinásť misií zameraných na audit vrátane misií spojených s auditom EFRR (Európsky fond regionálneho rozvoja).

Vzhľadom na osobitné riziká spojené s implementáciou správnych postupov pri výberových konaniach a uzatváraní zmlúv, v roku 2005 sa začal špecifický tematický prieskum zameraný na zákazky pridelené po pristúpení nových členských štátov, ktorého cieľom bola prevencia a aj náprava. Odporúčania vydané na základe týchto auditov sa sledovali v následných auditoch počas roku 2006.

Vo Výročnej správe o činnosti za rok 2006 vydané generálnym riaditeľstvom bolo v súvislosti s fungovaním systémov riadenia a kontroly vydané stanovisko bez výhrad v prípade systémov v 5 členských štátoch (Cyprus, Estónsko, Grécko, Malta a Slovinsko).

V prípade zostávajúcich členských štátov bolo vydané stanovisko s výhradami ako dôsledok závažných nedostatkov ovplyvňujúcich rozhodujúce prvky systému (Česká republika, Maďarsko, Írsko, Lotyšsko, Litva, Poľsko, Portugalsko, Slovensko a Španielsko). Žiadny z členských štátov nedostal záporné stanovisko.

5. NEZROVNALOSTI A POZASTAVENIE POMOCI

Podľa článku 3 nariadenia (ES) č. 1831/94⁵ o nezrovnalostiach a spätnom získaní súm neoprávnene vyplatených a o organizácii informačného systému v tejto oblasti, približne osem členských štátov, ktoré boli príjemcami pomoci, oznámilo 228 prípadov nezrovnalostí, ktoré predstavovali 186 604 797 EUR príspevku Spoločenstva. Tieto prípady boli predmetom prvotného správneho alebo súdneho zistenia.

⁵ Ú. v. ES L 191, 27.7.1994, s. 9, naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 2168/2005, Ú. v. EÚ L 345, 28.12.2005, s. 15.

Stojí za zmienku, že väčšinu týchto prípadov (183) oznámili štyri pôvodné členské štáty prijímajúce pomoc z Kohézneho fondu, pričom prevládali prípady z Grécka (103), ktoré predstavovali spolu 117 856 924 EUR príspevku Spoločenstva, z čoho zostáva len 12 698 144 EUR, ktoré sa majú získať späť a zostávajúca časť sa odpočítala zo žiadostí o konečné platby predložené Komisii. V priebehu roka bol zaznamenaný pokrok v uplatňovaní uvedeného nariadenia v Španielsku, ktoré oznámilo 82 prípadov predstavujúcich 44 472 847 EUR príspevku Spoločenstva, z čoho zostáva 30 179 534 EUR, ktoré sa majú získať späť. Z 18 prípadov, ktoré oznámili portugalské orgány a ktoré predstavovali 23 747 904 EUR príspevku Spoločenstva, zostáva približne 14 850 306 EUR, ktoré sa majú získať späť.

Prípady, ktoré sa týkali nižších súm, ako sú uvedené sumy, oznámilo Komisii len päť nových členských štátov, a to Poľsko 10 prípadov, Česká republika 6, Maďarsko 6, Lotyšsko 2 a Litva 1 prípad. Časť súm, ktorých sa to týkalo, bola odpočítaná pred predložením žiadostí o platby Komisii.

Ostatné členské štáty, ktoré boli príjemcami pomoci, informovali Komisiu, že počas roka 2006 nezaznamenali žiadne nezrovnalosti. Určitý počet prípadov zistených počas vnútroštátnych misií alebo misií Spoločenstva zameraných na audit sa má ešte oznámiť v súlade s príslušným nariadením.

Vo väčšine oznámených prípadov sa nezrovnalosti týkali uplatňovania pravidiel verejného obstarávania a zvyšné prípady sa týkali predkladania neoprávnených výdavkov.

Nariadenie (ES) č. 1828/2006 nadobudlo účinnosť na nové programovacie obdobie rokov 2007 - 2013 v priebehu roku 2006. Oddielom 4 tohto nariadenia o „nezrovnalostiach“ sa v súčasnosti upravuje oznamovanie nezrovnalostí a v prípade projektov prijatých v rámci nového programovacieho obdobia sa uplatňuje aj na Kohézny fond. Na rozhodnutia prijaté v súlade s nariadením (ES) č. 1164/94 sa naďalej uplatňuje nariadenie (ES) č. 1831/94.

Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) otvoril v priebehu roku 2006 tri prípady v súvislosti s informáciami, ktoré dostal o Kohéznom fonde. Jeden z týchto prípadov viedol k otvoreniu „prípady monitorovania“⁶ a ďalšie dva prípady boli presunuté do roku 2007 s tým, že sa počká na hodnotenie. Neuskutočnila sa žiadna kontrolná misia v súvislosti s nariadením (ES) č. 2185/96⁷.

6. HODNOTENIE

V súlade s článkom 13 revidovaného nariadenia (ES) č. 1164/94 Komisia a členské štáty musia zabezpečiť účinné monitorovanie a hodnotenie implementácie projektov Kohézneho fondu. To znamená, že pri posudzovaní projektov sa využijú monitorovacie a hodnotiace opatrenia, na základe ktorých sa projekty v prípade potreby upravujú.

⁶ Prípady monitorovania sú prípady, v ktorých iný subjekt alebo orgán členského štátu vykonáva svoje vlastné externé prešetrovanie, i keď táto činnosť spadá aj do pôsobnosti OLAF.

⁷ Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2.

Komisia a členské štáty vykonávajú, v prípade potreby v spolupráci s Európskou investičnou bankou, posúdenie a hodnotenie všetkých spoločne financovaných projektov .

Komisia schvaľuje projekty, ktoré sa majú financovať z fondu, v zhode s členským štátom, ktorý je príjemcom pomoci. Pokiaľ ide o posudzovanie projektu, každú žiadosť o pomoc sprevádza analýza nákladov a výnosov (CBA) projektu. CBA musí preukázať, či sú sociálno-ekonomické prínosy v polovici obdobia primerané poskytnutým finančným zdrojom. Komisia skúma toto hodnotenie na základe zásad stanovených v príručke pre analýzu nákladov a výnosov.⁸ Príručka uverejnená v roku 2003 sa v súčasnosti aktualizuje.

Na základe toho poskytla Komisia počas roku 2006 dôležitú internú metodickú podporu a pomáhala členským štátom prostredníctvom činností súvisiacich s budovaním kapacít s cieľom zlepšiť konzistentnosť finančnej a ekonomickej analýzy projektov ex ante. Komisia v októbri 2006 prijala usmerňujúci dokument o metodike, ktorá sa má používať pri vykonávaní CBA⁹. V pracovnom dokumente sa predstavujú niektoré všeobecné zásady CBA spolu so súborom pracovných predpisov a členské štáty sa v ňom povzbudzujú, aby vypracovali vlastné usmernenia CBA.

Komisia okrem toho uskutočňuje následné hodnotenie vzoriek projektov spolufinancovaných z Kohézneho fondu. Najnovšie hodnotenie bolo uverejnené v roku 2005 a zaoberalo sa vzorkou 200 projektov implementovaných v období rokov 1993 - 2002. Predpokladá sa, že najbližšie následné hodnotenie sa uskutoční v roku 2009.

7. NOVÝ REGULAČNÝ RÁMEC NA OBDOBIE ROKOV 2007 - 2013

V nariadení o Kohéznom fonde (ES) č. 1164/94 sa stanovujú pravidlá implementácie fondu do 31. decembra 2006. V súvislosti so začiatkom nového programovacieho obdobia (2007 - 2013) Komisia vypracovala nový súbor nariadení o implementácii Kohézneho fondu, Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Európskeho sociálneho fondu.

Tieto nariadenia sa prijali v priebehu roku 2006. Nové nariadenia o implementácii Kohézneho fondu sú:

- nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a zrušuje sa nariadenie (ES) č. 1260/1999;
- nariadenie Rady (ES) č. 1084/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa zriaďuje Kohézny fond a zrušuje nariadenie (ES) č. 1164/94;

⁸ http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/guides/cost/guide02_en.pdf.

⁹ Európska komisia, GR pre regionálnu politiku, „Metodická príručka na vykonávanie analýzy nákladov a výnosov“, 2007 - 2013 – pracovný dokument hodnotiaceho útvaru č. 4, k dispozícii na http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/working/sf2000_en.htm.

- vykonávacie nariadenie Komisie (ES) č. 1828/2006 z 8. decembra 2006, ktorým sa stanovujú pravidlá pre implementáciu nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006.

Všetky nariadenia, ktoré sa uplatňujú na obdobie rokov 2007 – 2013, sú k dispozícii na internetovej stránke INFOREGIO na tejto adrese: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/newregl0713_en.htm.

8. INFORMÁCIE A PUBLICITA

V Bruseli sa 22. júna a 20. decembra uskutočnili dve informačné stretnutia, na ktorých sa zúčastnilo 25 členských štátov. Na prvom stretnutí Komisia predložila konečnú sumu príspevku pre každý členský štát na rok 2006. Keďže rok 2006 je posledným rokom programovacieho obdobia, zdôrazňovalo sa, že všetky viazané úvery, ktoré sú ešte k dispozícii, sa budú musieť vyčerpať do 31. decembra. Nepredpokladal sa žiadny prenos úverov z iných rozpočtových položiek. Predstavila sa tiež iniciatíva Spoločná pomoc na podporu projektov v Európskych regiónoch (iniciatíva JASPERS). Táto iniciatíva vyvinutá na základe spolupráce medzi Komisiou a EIB má pomáhať členským štátom pri technickom posudzovaní budúcich veľkých projektov, ktoré sa majú predkladať Komisii. Iniciatíva JASPERS sa začne uskutočňovať od roku 2007. Na stretnutí v decembri predložila Komisia návrh usmernení o ukončení projektov Kohézneho fondu. Komisia dôsledne žiadala, aby sa prihliadalo na to, že: (i) pri ukončení musia byť predložené projekty v súlade s príslušnými rozhodnutiami; (ii) konečným dátumom oprávnenosti v prípade projektov z obdobia rokov 2000 - 2006 zostáva 31. december 2010; (iii) uplatňuje sa jedno pravidlo na úpravy. Komisia nakoniec pripomenula, že toto informačné stretnutie bolo posledné v rámci nariadenia (ES) č. 1164/94. Otázkami týkajúcimi sa Kohézneho fondu sa od 1. januára 2007 bude zaoberať Výbor pre koordináciu fondov v súlade s novým nariadením (ES) č. 1083/2006.

Komisia zorganizovala dve stretnutia pre informačných úradníkov z EFRR a z Kohézneho fondu v roku 2006. Uskutočnili sa 15. júna a 5. decembra. Diskutovalo sa o rôznych témach spojených s komunikáciou, vysvetlila sa implementácia nových nariadení a predložilo sa niekoľko prípadových štúdií a vzoriek produktov. Tieto stretnutia pre informačných úradníkov pokračujú aj v roku 2007.